

FINANSTILSYNET

THE FINANCIAL SUPERVISORY
AUTHORITY OF NORWAY

Høringsnotat

Garanterte pensjonsprodukter – mer fleksibel bruk av avkastningsoverskudd

Endringer i forskrift til
forsikringsvirksomhetsloven

DATO:
22.09.2021

Innhold

1	Innledning	3
2	Gjeldende rett	4
3	Sakens bakgrunn	6
4	Finanstilsynets vurdering	8
5	Økonomiske og administrative konsekvenser	11
6	Utkast til forskriftsendringer	12

1 Innledning

Etter gjeldende rett må pensjonsinnretninger som hovedregel fastsette årets tilleggsavsetninger med samme prosentsats for alle kontrakter i kollektivporteføljen. I Prop. 223 L (2020–2021)¹ Endringer i pensjonslovgivningen mv. (pensjon fra første krone og første dag, garanterte pensjonsprodukter) har Finansdepartementet foreslått en hjemmel i forsikringsvirksomhetsloven § 3-19 for i forskrift å åpne for mer fleksibel bruk av avkastningsoverskudd for garanterte pensjonsprodukter. I Prop. 223 L (2020–2021) punkt 4.4.5 uttalte departementet at det "er avgjørende at den økte fleksibiliteten praktiseres på en måte som faktisk er til kundenes fordel". Lovproposisjonen ble lagt frem 18. juni 2021.

Den foreslåtte forskriftshjemmelen i forsikringsvirksomhetsloven § 3-19 er i samsvar med et forslag fra Finanstilsynet i høringsnotat² 2. juli 2019 om regelverket for garanterte pensjonsprodukter. I høringsnotatet hadde Finanstilsynet også foreslått forskriftsregler med hjemmel i bestemmelsen.

I brev 28. juni 2021 har Finansdepartementet bedt Finanstilsynet om å utarbeide et høringsnotat med en ny vurdering og et nytt utkast til forskriftsregler. Departementet legger til grunn at en forskrift skal ivareta formålet om økt fleksibilitet, samtidig som urimelig forskjellsbehandling og interessekonflikter mellom kunder og kunde grupper og mellom kunder og forsikringsforetaket kan forhindres. Departementet har bedt om at forskriftsutkastet baseres på krav til objektive og kontrollerbare forhold.

I punkt 2 nedenfor redegjøres det for gjeldende rett. Punkt 3 omhandler sakens bakgrunn. Finanstilsynets vurderinger fremgår i punkt 4. Økonomiske og administrative konsekvenser av forskriftsforslaget omtales i punkt 5. Utkast til forskriftsendringer fremgår av punkt 6.

¹ <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/prop.-223-l-20202021/id2862006/>

² https://www.regjeringen.no/contentassets/c83f198c8ef24620bc148feac2704878/regelverket-for-garanterte-pensjonsprodukter_horingsnotat_02-07-20192096245-2213727.pdf

2 Gjeldende rett

Med garanterte pensjonsprodukter menes kontrakter hvor kundene har krav på en bestemt pensjonsytelse fra uttakstidspunktet. Dette gjelder i hovedsak kollektive ytelsesbaserte pensjonsordninger, herunder fripoliser som utgår fra ordninger etter foretakspensjonsloven. Kontraktene som gir garanterte ytelser, kan også være individuelle, som livrenter og IPA. Garanterte pensjonsprodukter skal forvaltes i pensjonsleverandørens kollektivportefølje, jf. forsikringsvirksomhetsloven § 3-11 annet ledd.

Pensjonsleverandøren har adgang til å avsette hele eller deler av årets avkastningsoverskudd til tilleggsavsetninger, jf. forsikringsvirksomhetsloven (lov 10. juni 2005 nr. 44 om forsikringsvirksomhet) § 3-19. Formålet med tilleggsavsetninger er å sette pensjonsleverandøren bedre i stand til å møte avkastningssvingninger i kapitalforvaltningen. Hvis avkastningen ved forvaltningen av midlene i kollektivporteføljen i et år ikke er tilstrekkelig til å dekke den garanterte avkastningen, kan pensjonsleverandøren benytte kontraktens tilleggsavsetninger til å oppfylle minstekravet til årlig avkastning, i stedet for å måtte trekke på egenkapital.

Overskudd på avkastningsresultat som ikke settes av til tilleggsavsetninger, fordeles til arbeidsgivers premiefond eller til pensjonistenes overskuddsfond. Disse fondene kan benyttes henholdsvis til å betale fremtidige premier og til å øke ytelsene til personer som får utbetalt pensjon. Det vil si at overskudd på avkastningsresultat som ikke settes av til tilleggsavsetninger, tildeles kontraktene med endelig virkning. For fripoliser benyttes overskudd på avkastningsresultat som ikke settes av til tilleggsavsetninger, til oppskrivning av ytelsene, men slik at pensjonsleverandøren har rett til inntil 20 prosent av overskuddet som tilordnes fripolisene, jf. forsikringsvirksomhetsloven § 3-16.

I Prop. 223 L (2020–2021) punkt 4.4.1 har departementet redegjort slik for gjeldende rett:

"Tilleggsavsetninger er en form for bufferkapital som bygges opp av avkastningsoverskudd på kundemidlene og er fordelt på den enkelte kontrakt. Avkastning ut over avkastningsgarantien skal enten tilordnes kontrakten direkte som overskudd, eller settes av til tilleggsavsetninger. Etter forsikringsvirksomhetsloven § 3-19 annet ledd skal pensjonsleverandørene fastsette hvor mye av et års avkastningsoverskudd som skal settes av til tilleggsavsetninger, som en lik prosentandel av premiereserven for alle kontrakter. Det er likevel gitt hjemmel for Kongen (delegert til Finansdepartementet) til i forskrift å gi adgang til at det kan settes av mer av overskuddet (en høyere prosentsats) for kontrakter med høy beregningsrente eller lave tilleggsavsetninger.

Nærmere regler er fastsatt i forskrift 30. juni 2006 nr. 869 til forsikringsvirksomhetsloven (livsforsikring mv.) § 5-6. Det følger her at livsforsikringsforetak ved fastsettelsen av årets tilleggsavsetninger i prosent av premiereserven, kan bruke en høyere prosentsats for grupper av kontrakter med lave

eller ingen tilleggsavsetninger, med sikte på at disse kontraktens tilleggsavsetninger skal tilsvare 3,5 prosent av premiereserven for kontrakten."

Tilleggsavsetningene kan ikke utgjøre mer enn 12 prosent av kontraktens premiereserve, jf. forsikringsvirksomhetsloven § 3-19 fjerde ledd. Fører tilleggsavsetninger tildelt kontrakten et år til at de samlede tilleggsavsetningene overstiger 12 prosent av premiereserven, skal det overskytende tilordnes kontrakten som overskudd.

3 Sakens bakgrunn

Finansdepartementet opprettet i november 2017 en arbeidsgruppe for å vurdere regelverket for garanterte pensjonsprodukter. Bakgrunnen var blant annet at det de senere år har vært tilført lite avkastningsoverskudd til slike produkter. Arbeidsgruppen besto av deltakere fra Arbeids- og sosialdepartementet, Finansdepartementet og Finanstilsynet. Arbeidsgruppen avleverte sin rapport³ 28. september 2018. På oppdrag fra Finansdepartementet utarbeidet Finanstilsynet et høringsnotat⁴ 2. juli 2019 om regelverket for garanterte pensjonsprodukter. Høringsnotatet var basert på arbeidsgruppens rapport. Finansdepartementet sendte Finanstilsynets høringsnotat, sammen med arbeidsgruppens rapport, på høring 6. januar 2020. Høringsfristen var 8. april 2020.

Finanstilsynets høringsnotat 2. juli 2019 inneholdt flere forslag til regelverksendringer. Finanstilsynet foreslo prinsipielt at tilleggsavsetninger og kursreguleringsfond slås sammen til et felles bufferfond som fordeles på den enkelte kontrakt, og at bufferfondet kunne benyttes til å dekke all avkastningsrisiko for pensjonsleverandørene. Subsidiært foreslo Finanstilsynet en ordning med fleksibel oppbygging av tilleggsavsetninger, og dette omtales i det følgende.

I høringsnotatet punkt 2.5 foreslo Finanstilsynet at gjeldende hovedregel i forsikringsvirksomhetsloven § 3-19 om at tilleggsavsetninger skal fastsettes med samme prosentsats for alle kontraktene i kollektivporteføljen videreføres, men at forskriftshjemmelen i § 3-19 utvides, slik at det blir hjemmel til å fastsette regler i forskrift som gir pensjonsleverandøren adgang til å bruke en annen prosentsats for grupper av kontrakter. Videre foreslo Finanstilsynet forskriftsregler med hjemmel i den nye lovbestemmelsen. Forskriftsforslaget åpnet for at pensjonsleverandøren kan avstå fra å benytte overskudd på avkastningsresultatet eller benytte en annen prosentsats for grupper av kontrakter ut fra kontraktens behov for tilleggsavsetninger. Finanstilsynet foreslo i den sammenheng også at det skulle fastsettes i forskrift at pensjonsleverandøren skal ha retningslinjer for behovsvurderingen for å unngå at det oppstår interessekonflikter mellom kunder og kundegrupper eller mellom kunder og pensjonsinnretningen.

Finanstilsynets forslag til forskriftshjemmel i forsikringsvirksomhetsloven § 3-19 ble fulgt opp av Finansdepartementet i Prop. 223 L (2020–2021). Den foreslåtte lovendringen er i samsvar med Finanstilsynets forslag i høringsnotatet 2. juli 2019. I lovproposisjonen punkt 4.4.5 uttalte departementet:

"Departementet er enig med arbeidsgruppen, Finanstilsynet og høringsinstansene som kommenterer forslaget, i at økt fleksibilitet i bruken av avkastningsoverskudd vil kunne komme kundene til gode. Økt fleksibilitet kan bidra til at kontrakter med lite behov for å bygge avkastningsbuffer, kan få tildelt mer overskudd med endelig

³ https://www.regjeringen.no/contentassets/c83f198c8ef24620bc148feac2704878/arbeidsgrupperapport_-_garanterte_pensjonsprodukter-2213729.pdf

⁴ https://www.regjeringen.no/contentassets/c83f198c8ef24620bc148feac2704878/regelverket-for-garanterte-pensjonsprodukter_horingsnotat_02-07-20192096245-2213727.pdf

virkning. Samtidig kan kontrakter hvor behovet for avkastningsbuffer er større, få økt sin risikobærende evne. Departementet legger til grunn at det i hovedsak vil være kontrakter som har lavere avkastningsgaranti, høyere tilleggsavsetninger eller kortere tid til utbetaling, som vil ha grunnlag for å få en større andel av overskuddet tildelt direkte. Tilsvarende vil det typisk være større behov for å sette av til tilleggsavsetninger for kontrakter med høyere avkastningsgaranti, lavere tilleggsavsetninger eller lengre tid til utbetaling. Etter departementets vurdering vil derfor leverandørene og kundene generelt ha samme vurdering av hvilke kontrakter som har størst behov for tilleggsavsetninger.

Departementet foreslår på denne bakgrunn en utvidet hjemmel i forsikringsvirksomhetsloven § 3-19 annet ledd annet punktum for departementet til å fastsette regler i forskrift om adgang til å bruke en annen prosentsats for fastsetting av tilleggsavsetninger for grupper av kontrakter. Departementet mener det er avgjørende at den økte fleksibiliteten praktiseres på en måte som faktisk er til kundenes fordel. For å sikre at en økt fleksibilitet for leverandørene ikke fører til urimelig forskjellsbehandling og interessekonflikter mellom kunder og kundegrupper og mellom kunde og selskap, og for å sikre at leverandørene og kundene har sammenfallende interesser, tar departementet derfor sikte på å fastsette nærmere forskriftsregler som kan hindre denne type interessekonflikter. Departementet vil be Finanstilsynet om slike regler."

I brev 28. juni 2021 har Finansdepartementet bedt Finanstilsynet om å utarbeide et høringsnotat med en ny vurdering og et nytt utkast til forskriftsregler, jf. omtale under punkt 1 ovenfor og under punkt 4 nedenfor.

4 Finanstilsynets vurdering

Utgangspunktet vil fortsatt være at den prosentsats som pensjonsleverandøren velger for eventuelle avsetninger til tilleggsavsetninger for et år, gjelder for alle kontrakter i kollektivporteføljen, jf. forsikringsvirksomhetsloven § 3-19 annet ledd annet punktum. Videre vil den øvre grensen for tilleggsavsetninger på 12 prosent av kontraktens premiereserve fortsatt utgjøre et tak for hvor store tilleggsavsetningene kan være, jf. forsikringsvirksomhetsloven § 3-19 fjerde ledd.

I Prop. 223 L (2020–2021) punkt 4.4.5 vises det til at en utvidet adgang til å differensiere hvor mye av årets avkastningsoverskudd som skal settes av til tilleggsavsetninger, og hvor mye som skal tildeles med endelig virkning på ulike kontrakter, kan ha fordeler for kundene ved å gi økte muligheter til overskudd for enkelte kontrakter og økt risikobærende evne for andre kontrakter. Etter den foreslåtte forskriftshjemmelen kan det gis nærmere regler "om adgang til å bruke en annen prosentsats for grupper av kontrakter". Departementet legger vekt på at "det er avgjørende at den økte fleksibiliteten praktiseres på en måte som faktisk er til kundenes fordel".

I brev 28. juni 2021 til Finanstilsynet legger departementet til grunn at forskriftsreglene skal ivareta målet om økt fleksibilitet, samtidig som urimelig forskjellsbehandling og interessekonflikter mellom kunder og kundegrupper og mellom kunder og pensjonsinnretning kan forhindres. Forskriftsbestemmelsen må etter departementets syn baseres på krav til objektive og kontrollerbare forhold. Finanstilsynet har lagt departementets vurderinger til grunn for sitt forslag til forskriftsbestemmelser.

En adgang til å differensiere hvor stor prosentandel av premiereserven som skal settes av til tilleggsavsetninger for grupper av kontrakter, bør etter Finanstilsynets vurdering ta utgangspunkt i kontraktens behov for oppbygging av tilleggsavsetninger. I en kollektivportefølje kan det være store forskjeller mellom kontraktene når det gjelder blant annet kontraktens beregningsrente, eksisterende buffere og løpetid. Behovet for oppbygging av tilleggsavsetninger vil også kunne vurderes ulikt for premiebetalende kontrakter og for fullt betalte kontrakter. Videre kan behovet for oppbygging av tilleggsavsetninger ha sammenheng med kapitalforvaltningsstrategien i den enkelte pensjonsinnretning. Hvis alle kontraktene i kollektivporteføljen må behandles likt, vil kontraktene med størst behov for å bygge opp tilleggsavsetninger kunne være førende for pensjonsleverandørens beslutning om avsetninger til tilleggsavsetninger for alle kontraktene.

En adgang for pensjonsleverandøren til å beslutte at det skal benyttes en annen prosentsats, eller at det ikke skal avsettes tilleggsavsetninger, for grupper av kontrakter ut fra kontraktens behov for slike avsetninger, kan bidra til at kontrakter som ikke har behov for ytterligere oppbygging av tilleggsavsetninger, kan få tildelt mer avkastningsoverskudd med endelig virkning. Videre vil pensjonsleverandøren kunne beslutte at det skal brukes en høyere prosentsats for grupper av kontrakter som har større behov for oppbygging av tilleggsavsetninger. For eksempel vil dette kunne være aktuelt for kontrakter med høy avkastningsgaranti, lavt nivå på eksisterende tilleggsavsetninger og andre buffere i kollektivporteføljen og kontrakter med lang løpetid. Det vil kunne gi økt risikobærende evne for disse kontraktene. For at slik differensiering skal være til kundens fordel, må det

forutsettes at pensjonsleverandøren gjør tilpasninger i kapitalforvaltningen slik at kontrakter med større risikobærende evne forvaltes med høyere langsiktig forventet avkastning. For kontrakter med lave buffere og lang gjenstående løpetid, kan det være til kundenes fordel at en større del av avkastningsoverskuddet settes av til tilleggsavsetninger, slik at kontrakten kan forvaltes med høyere langsiktig forventet avkastning. For kontrakter med høye buffere og kort gjenstående løpetid, vil det normalt ikke være til kundenes fordel at det avsettes tilleggsavsetninger med sikte på ytterligere oppbygging av buffere. I sistnevnte tilfelle vil det normalt ikke være mulig å gjøre tilpasninger i kapitalforvaltningen med sikte på høyere langsiktig forventet avkastning. På denne bakgrunn bør det etter Finanstilsynets vurdering fastsettes som et grunnvilkår i forskrift at en adgang for pensjonsleverandøren til å gjøre unntak fra hovedregelen om lik prosentsats for alle kontraktene i kollektivporteføljen, må være begrunnet i kontraktens behov for oppbygging av tilleggsavsetninger. Finanstilsynet viser til forslag til endringer i forskrift 30. juni 2006 nr. 869 til forsikringsvirksomhetsloven (livsforsikring mv.) § 5-6 i punkt 6 nedenfor. Denne delen av forskriftsforslaget er i samsvar med Finanstilsynets forslag i høringsnotatet 2. juli 2019.

Finanstilsynet foreslår videre at det fastsettes i forskrift hvilke forhold pensjonsleverandøren skal ta hensyn til hvis den vil benytte adgangen til å differensiere prosentsatsen for årlig avsetning til tilleggsavsetninger for grupper av kontrakter. Formålet er å redusere risikoen for at en pensjonsleverandør fattet beslutninger som innebærer urimelig forskjellsbehandling mellom kontrakter, samt å redusere risikoen for at det oppstår interessekonflikter mellom kunder og kundegrupper og mellom pensjonsleverandøren og kundene. Kravene som stilles i forskriften, bør være mest mulig objektive og kontrollerbare, slik departementet har bedt om.

Når det gjelder den nærmere utformingen av slike krav, er det ulike måter å tilnærme seg dette på.

Et alternativ er å stille konkrete, tallfestede differensieringskrav i forskriften. Det kan for eksempel stilles krav til differansen mellom kontraktens beregningsrente og vanlig markedsrente for at pensjonsleverandøren skal kunne bruke en høyere prosentsats for en gruppe kontrakter. Det kan også fastsettes at det som hovedregel ikke kan settes av tilleggsavsetninger for kontrakter som er under utbetaling.

Et annet alternativ er å forskriftsfeste hvilke forhold pensjonsleverandøren skal ta hensyn til ved differensierte tilleggsavsetninger, men uten å tallfeste differensieringsgrunnlaget, for eksempel ved å knytte differensieringskriterier til den enkelte kontrakts beregningsrente.

Førstnevnte alternativ vil etter Finanstilsynets vurdering ikke ivareta hensynet til nødvendig fleksibilitet i regelverket. I vurderingen av behovet for å bygge opp tilleggsavsetninger er det blant annet relevant å ta hensyn til kontraktens beregningsrente. Det kan imidlertid vanskelig fastsettes konkrete differensieringsgrenser i forskrift som vil passe i alle situasjoner. Absolutte grenser kan også bidra til å svekke pensjonsinnretningenes soliditet gjennom insentiver til å holde lavere tilleggsavsetninger enn ellers. Videre er det etter Finanstilsynets syn sannsynlig at slike regler vil måtte endres hyppig. For eksempel kan det bli behov for å justere forskriften ved endringer i markedsrentene som fører til at forholdet mellom beregningsrenten og markedsrenten forrykkes. Dette kan gi lav grad av forutsigbarhet for pensjonsleverandørene og deres kunder.

Etter Finanstilsynets vurdering bør det derfor ikke fastsettes absolutte kriterier eller grenser i forskriften om for eksempel nivået på beregningsrenten, kontraktens gjenværende løpetid

eller eksisterende buffere. I stedet bør forskriften angi hvilke objektive og kontrollerbare forhold som pensjonsleverandøren skal ta hensyn til i sin vurdering.

Når det gjelder spørsmålet om hvilke forhold pensjonsleverandøren skal ta hensyn til i sin vurdering, er det etter Finanstilsynets vurdering tre forhold ved kontraktene som peker seg ut som særlig sentrale. Det er henholdsvis kontraktens beregningsrente, kontraktens eksisterende tilleggsavsetninger sammen med nivået på andre buffere knyttet til eiendeler i kollektivporteføljen og kontraktens løpetid.

Nivået på kontraktens beregningsrente vil påvirke behovet for buffere. For kontrakter med høyt nivå på beregningsrenten vil et høyere nivå på bufferne bidra til at kontraktene kan forvaltes med høyere risiko, noe som kan gi høyere forventet avkastning. Tilsvarende vil kontrakter med et lavt nivå på beregningsrenten ha et noe mindre behov for buffere. Finanstilsynet foreslår derfor at pensjonsleverandøren skal ta hensyn til kontraktens beregningsrente ved fastsettelse av retningslinjer.

Videre vil nivået på tilleggsavsetningene avsatt på kontraktene være av betydning for behovet for ytterligere avsetning til tilleggsavsetninger. Det kan også være relevant å ta hensyn til nivået på kursreguleringsfondet og buffere knyttet til eiendeler som ikke vurderes til markedsverdi. Etter Finanstilsynets vurdering vil nivået på de samlede buffere knyttet til eiendeler i kollektivporteføljen ha betydning når behovet for økte avsetninger knyttet til kontraktene skal vurderes. Finanstilsynet foreslår derfor at pensjonsleverandøren skal ta hensyn til kontraktens eksisterende tilleggsavsetninger og andre buffere i sine vurderinger.

Når det gjelder forslaget om at pensjonsleverandøren skal ta hensyn til kontraktens løpetid, legger Finanstilsynet til grunn at kontraktens behov for tilleggsavsetninger i mange tilfeller vil avta gjennom kontraktsforholdet, og at behovet for tilleggsavsetninger derfor reduseres etter hvert som en kontrakt nærmer seg utbetalingsperioden eller er under utbetaling. Det samme kan være situasjonen der gjennomsnittsalderen blant medlemmene i en kollektiv pensjonsordning er relativt høy. Behovet for tilleggsavsetninger kan også variere avhengig av om kontraktene gir livsvarige eller opphørende ytelser. I Prop. 223 L (2020–2021) punkt 4.3 har departementet foreslått nye regler for omregning av fripoliser. Hvis bestemmelsene vedtas, vil en stor andel av fripolisebestanden kunne omregnes fra livsvarige pensjonsytelser til opphørende ytelser sammenlignet med gjeldende rett. Finanstilsynet anser at kontraktens status med hensyn til fremtidig omregning er et sentralt element som skal inngå i vurderingen knyttet til kontraktens løpetid.

En angivelse av forhold som pensjonsleverandøren skal ta hensyn til i sine vurderinger, kan vanskelig gjøres uttømmende uten at reglene får utilsiktede konsekvenser. Det kan være andre forhold ved den enkelte kontrakt som er relevante for pensjonsleverandørens vurdering av tilleggsavsetninger, i tillegg til de tre forholdene som er omtalt ovenfor. For eksempel kan det være relevant å ta hensyn til om det fortsatt betales premie for kontraktene, eller om de er fullt ut betalt. Differensierte prosentsatser basert på en gruppeinndeling vil ikke uten videre kunne fange opp alle variasjoner i avkastningsrisikoen. Finanstilsynet foreslår at det fastsettes i forskriften at pensjonsleverandøren – i tillegg til kontraktens beregningsrente, eksisterende tilleggsavsetninger/nivået på andre buffere og løpetid – skal legge vekt på andre relevante forhold.

Finanstilsynet foreslår videre å fastsette i forskriften at tilleggsavsetningene skal innrettes på en måte som ikke fører til urimelig forskjellsbehandling og interessekonflikter mellom kunder og kundegrupper og mellom kunder og foretaket.

I tillegg bør det etter Finanstilsynets syn stilles krav om at pensjonsleverandørene skal ha skriftlige retningslinjer for årlige tilleggsavsetninger. Retningslinjene må omfatte foretakets vurdering av de ovenfor nevnte forhold. Formålet med kravet om retningslinjer er å ivareta tilsynsmyndighetenes og kundenes behov for innsyn og grunnlag for å kunne etterprøve pensjonsleverandørenes vurderinger. Retningslinjene for differensiert avsetning til tilleggsavsetninger må videre være konsistente med pensjonsleverandørens kapitalforvaltningsstrategi og øvrige retningslinjer. I denne sammenheng viser Finanstilsynet til at pensjonsleverandøren, ved avsetninger til tilleggsavsetninger, skal overholde de generelle kravene til god forretningsskikk og sørge for at det ikke skjer urimelig forskjellsbehandling av kunder. Denne delen av forskriftsforslaget er i hovedsak i samsvar med Finanstilsynets forslag i høringsnotat 2. juli 2019.

5 Økonomiske og administrative konsekvenser

Formålet med forskriftsforslaget er å åpne for mer fleksibel bruk av avkastningsoverskudd for garanterte pensjonsprodukter. Forslaget innebærer at avsetninger til tilleggsavsetninger i større grad kan tilpasses situasjonen til den enkelte kontrakt. Forslaget kan føre til at kontrakter uten større behov for oppbygging av tilleggsavsetninger får tilført mer overskudd med endelig virkning, herunder til arbeidsgivers premiefond. Samtidig kan andre kontrakter der behovet for å øke avkastningsbufferne er større, få økt sin risikobærende evne.

En adgang til mer differensiert bygging av tilleggsavsetninger kan gi pensjonsleverandørene større insentiver til å forvalte pensjonsmidler med sikte på noe høyere forventet avkastning.

En forutsetning for at reglene skal virke etter sin hensikt, er at reglene anvendes slik at man unngår urimelig forskjellsbehandling mellom kunder og interessekonflikter mellom kunder og foretak. De delene av forslaget som går ut på å forskriftsfeste konkrete krav til forhold som pensjonsleverandørene skal ta hensyn til i sine vurderinger av tilleggsavsetninger, samt forslaget om at pensjonsleverandørene skal ha retningslinjer for tilleggsavsetninger, skal bidra til å redusere risikoen for urimelig forskjellsbehandling og interessekonflikter.

Forskriftsforslaget forventes ikke å få vesentlige administrative konsekvenser for pensjonsleverandørene eller myndighetene.

6 Utkast til forskriftsendringer

Forskrift 30. juni 2006 nr. 869 til forsikringsvirksomhetsloven (livsforsikring mv.) § 5-6 skal lyde:

§ 5-6. Beregning av tilleggsavsetninger

Et livsforsikringsforetak kan ved fastsettelsen av årets tilleggsavsetninger i prosent av premiereserve knyttet til den enkelte kontrakt i kollektivporteføljen etter forsikringsvirksomhetsloven § 3-19 annet ledd, *benytte en annen proSENTSATS for grupper av kontrakter eller avstå fra å benytte overskudd på avkastningsresultatet til tilleggsavsetninger, begrunnet i kontraktenes behov for tilleggsavsetninger. I vurderingen skal det tas hensyn til nivået på kontraktenes beregningsrente, kontraktenes eksisterende tilleggsavsetninger og nivået på andre buffere knyttet til eiendeler i kollektivporteføljen, kontraktenes gjenstående løpetid og andre relevante forhold. Tilleggsavsetningene skal innrettes på en måte som ikke fører til urimelig forskjellsbehandling og interessekonflikter mellom kunder og kundegrupper og mellom kunder og foretaket. Foretaket skal ha retningslinjer for fastsettelsen av tilleggsavsetninger.*

[Redacted content]

[Redacted content]

[Redacted content]

[Redacted content]